

## PABLONĚAN TIMOTEO A PAIN BUÁNMIA QUIRICA

### *PablonĚan Timoteo quirica cuĚĚoxuan*

<sup>1</sup> 'Ěx cana Pablo, aín bana uni ņuixunuan Jesu-  
cristonĚn caísa 'ain. Usa 'inun ca NucĚn Papa  
Dios, an nu ainan 'inun iĚmicĚ, abĚtan Jesu-  
cristo, an nu asaribi 'iminunu nun caíncĚ an  
mĚnócĚxa. <sup>2</sup> Timoteo, 'Ěn cana ĚĚ quirica mi  
buánmin. 'Ěx ami sináncĚsaribi oi mix Jesucristomi  
sináncĚ 'aish camina 'Ěn bĚchicĚsa 'ain. NucĚn  
Papa Dios 'imainun NucĚn 'Ibu Jesucristo, an nu  
ainan 'inun iĚmicĚ, an nuibaquin min 'uchacama  
tĚrĚncĚ cupími ainan 'aish chuámarua 'iti cana  
cuĚĚnin.

### *Unin cĚmĚquin ņuicĚ bana cuatima bana*

<sup>3</sup> 'Ěx Macedonia menu cuantámainunmi Efeso  
Ěmanu bĚrúnun quixun cana mi can, anuxunmi an  
NucĚn Papa Dios cuĚĚncĚsabi oquin 'unánmiquinma  
bĚtsi bana uni ņuixuncĚ unicama usoquin 'ax-  
unma 'anun quixun canun. <sup>4</sup> Usa 'ain camina  
a unicama cati 'ain, uni raírĚnĚan nun rara tsóa  
'imainun uisai cara nun rara 'iacĚxa quixun ņuicĚ  
banacama a cuaxunma 'anun quixun. Usa ba-  
nacama cuati ca uni ņancábi cuĚĚbicanania. Usa 'ain  
ca an a banacama ņuicĚ unicaman Jesucristomi  
catamĚquin NucĚn Papa Dios cuĚĚncĚsabi oquin  
'anun nu 'aquinima.

<sup>5</sup> Nucën Papa Dios ca cuëënia aín unicamaxa ësai 'inúnu 'unánmiti: aín nuitu upí 'ianan aín 'ucha-cama tērēncē 'ixun 'atēcēnti sináncēma 'ianan Jesu-cristomi asérabi catamēcē 'ixun unicama nuibati.

<sup>6</sup> Usaía 'inun 'unánminun ca Nucën Papa Dios cuëënia quixun sinanima ca bētsi bētsi uní amanu amanua sinani banaia. Usa 'ixun ca Nucën Papa Dios cuëëncēsabi oía 'inun aín unicama 'aquinima.

<sup>7</sup> Nucën Papa Diosan bana unicama 'unánmisa tanquin ñuixunquinbi ca a bana —uisai cara quia —quixun cuatima. 'Imainun ca a ñuixuncē banacama —asérabi ca usa 'icē —quixun ñuixunquinbi uisai quicē cara quixun a bana anbi cuatima.

<sup>8</sup> Camabi unia upí 'iti oquin ca Nucën Papa Diosan aín bana uní 'ináncēxa. Usa 'ain ca a bana quicēsabi oi 'iquin unin 'unánti 'icēn, a banax ca upíira upí 'icē quixun. <sup>9</sup> Cananuna 'unanin, aín nuitu upí 'ixun ca unin usai ca uní 'itima 'icē quixun cuēñēo bana isquinmabi ñu 'aisama 'aima. 'Aínbi ca an ësá ñu 'acē unicaman —usaquin 'ati ca 'aisama 'icē —quixun 'unánti cuēñēo ca a bana 'icēn: an Nucën Papa Diosan bana cuëëncēma, 'imainun an aín bana tancēma, 'atima 'aish 'aisama sinánñu, 'uchañuira, an Nucën Papa Diosmi racuēquinma aín bana quicēsabi oquin 'acēma, 'imainun an aín papa 'acē, an aín tita 'acē, an uni itsi 'acē, acama 'imainun, <sup>10</sup> aín xanuma 'aínbi xanubē 'icē unicama, aín bēñēma 'aínbi unibē 'icē xanucama, xanúxmabi unibē 'icē unicama, an ñu mēcamacē unicama, cēmēcē unicama, axa anun Nucën Papa Diosbē upí 'iti bana, ēñēxa quicē ñucama cuëëncēma unicama. Ësa ñu 'acē unicaman —usai 'iti ca 'aisama 'icē —quixun 'unánun ca

Nucën Papa Diosan uni aín bana 'ináncëxa. <sup>11</sup> Axa usa ñu 'atí ca 'aisama 'icë quicë bana, usaribiti ca Jesucristo ñui quicë bana, a uni ñuixunuan Nucën Papa Diosan 'ë caíscë, ax quia.

*Nuibaquian ainan 'imicëxun unin Nucën Papa Dios —asábi ca —cati bana*

<sup>12</sup> Nucën 'Ibu Jesucristonën ca 'ën an cacësabi oquin 'atí 'unánxun, aín bana ñuixunun caxun, usoquin 'anun 'ë cushioxa. Usa 'ain cana a ñucama sinánquin —asábi ca —quixun a cain. <sup>13</sup> Jesús ñui 'atimati bananan 'atimaquin sinánquin aín unicama tēmëramianan 'atimaquin ñuia 'icëbi ca 'ë aín uni 'imiacëxa. 'Ëx Jesucristomi catamëcëma pan 'ianan ax ca Nucën Papa Diosan Bëchicë 'icë quixun 'unáncëma 'ixun usoquin 'a 'icë ca Nucën Papa Diosan nuibaquin 'ën 'uchacama 'ë tērënxuancëxa. <sup>14</sup> Tērënxuanan ca Cristo Jesúsna 'aish abë achúshi sinánñushi 'ixun, unicama upí oquin nuibanan upiti ami sinánun 'imiquin Nucën 'Ibu Diosan 'ë cushioxa.

<sup>15</sup> Ënë banax ca asérabi 'icën. Usa 'ain ca camabi unin —asérabi ca —quixun 'unánti 'icën: Camabi uni aín ñu 'aisama 'acë cupía tēmëratí 'icëbi Nucën Papa Diosnan 'inun iëminux ca Cristo Jesús ënë menu uacëxa. Uni itsi 'icësamairai 'uchacë 'icëbi ca ainan 'inun 'ë iëmiacëxa. <sup>16</sup> 'Ëx 'uchañuira 'icëbia Jesucristonën 'ëmi nishquinma ainan 'ë 'imicë cupí ca axa ami catamëti xënibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë 'iti unicaman 'unánti 'icën, usaribi oquin ca Jesucristonën aribi Nucën Papa Diosnan 'inun 'imiti 'icë quixun. Atúan usaquin 'unánun ca Nucën Papa Diosan nuibaquin 'ë ainan 'imiacëxa. <sup>17</sup> Usa 'ain cananuna Nucën Papa Dios, axa usabi 'Apuira

'iá 'aish cēñútimoi usabi 'iti, a unin aín bērúnbi iscēma, 'ianan an camabi ñu 'unáncē, axēshia Dios, a xēnibua 'aínbi rabiti 'ain. Usai ca 'iti 'icēn.

<sup>18</sup> Timoteo, 'ēn bēchicēsa 'icē, cana mi cain, Nucēn Papa Diosan sinánmicēx ca aín unicama mi ñui quiacēxa, —Timoteonēx upí 'ixun ca Nucēn Papa Diosan bana unicama ñuixunti 'icēn. Mi ñuia usai quicē unicaman bana sinánquin camina ami catamēquin, Jesucristo cuēēncēma ñu 'aquinma 'aisama ñu 'ati sinánquinbi tēnēquin upí ñuishi 'ati 'ain. <sup>19</sup> Usa 'aínbi ca —ēsa ñu 'ati ca 'aisama 'icē —quixun 'unánquinbi usaquin 'acē 'aish uni raíri Jesucristobē upíti nitsima. <sup>20</sup> Usai ca Himeneo 'imainun Alejandro 'iaxa. A uni rabē cana Nucēn Papa Dios ñui 'atimati banatēcēnunma ñunshin 'ati-manēn 'apu Satanasnēan tēmēraminun ēan.

## 2

### *Camabi uni Nucēn Papa Dios ñucáxunti bana*

<sup>1</sup> Ēnē ñucama pain ñuiquin cana mi cain: Timoteo, min camina axa Jesucristomi catamēcē unicaman, uni raíri upíti bucunun 'imianan aín cuēēncē ñuribi bianan ami catamēanuan sinánminun, Nucēn Papa Dios ñucáxunun 'ē caxunti 'ain. Canan camina atúan Nucēn Papa Dios —asábi ca —quixun canun cati 'ain. <sup>2</sup> Usonan ca camabi nētēnu 'icē 'apucama 'imainun 'apun anēcē unicamaribi Nucēn Papa Dios ñucáxunti 'icēn, nuxnu upí sinánñu 'ianan ubíonananima chuámashirua 'aish ax cuēēncēsabi oi 'i bucunun. <sup>3</sup> Usoquin Nucēn Papa Dios camabi uni ñucáxunti ca asábi 'icēn. Nucēn Papa Dios, an nu ainan 'inun iēmīcē, ax ca usoquian aín unicaman 'ati cuēēnia. <sup>4</sup> Ax ca

camabi unían ainan 'inux iëquin ax cuëencësabi oi 'iti 'unánti cuëënia. <sup>5</sup> Nucën Papa Dios ax ca achúshishi 'icën. An abëa camabi uni upí 'inun 'imiti axribi ca achúshishi 'icën, a uni ca Jesucristo ax 'icën. <sup>6</sup> Camabi uníxa aín 'ucha tērēncē 'aish Nucën Papa Diosnan 'inun ca 'itsianxmabi bamacëxa. Usai ca 'iacëxa quixun ca aín unicaman Nucën Papa Diosan mēníosabi oquin unicama ñuixunia. <sup>7</sup> Usa 'ain cana an 'imicē 'ixun judíos unicamaishima judíosma unicamaribi Jesucristomi catamētía Nucën Papa Dios cuëencësabi oi 'inun 'unánmin. Usaquin uni 'unánminun ca Nucën Papa Diosan 'ë caísacëxa quixun ñuixunquin cana Cristonan 'ixun cēmëquin paránquinma mi can.

<sup>8</sup> Ësa cana 'ëx cuëënin, uinu cara axa Jesucristomi catamēcē unicama timētía anuax ca nucē bēnē unix upí oquin sinani, unimi nishi abē cuëbicananima, aín mēcën manámi oi Nucën Papa Diosbē banati 'icën. <sup>9</sup> Usaribiti ca axa Jesucristomi catamēcē xanucamaxribi ax tanxëshi mēníocati 'icën, 'aisamaira cupícē ñu, chupa, curi, 'imainun perla, acama ca pañutima 'icën. Aín buribi ca unin isnun quixun 'aisamaira oquin mēníotima 'icën. <sup>10</sup> Usai 'iquinma ca uisoquin cara axa Nucën Papa Diosmi catamēti ami cushicē xanun ñu 'ati 'icē, usoquinshi aín nuitu upí 'ixun 'anan nuibaquin 'aquinsa 'icē raíri 'aquinti 'icën. <sup>11</sup> Axa Jesucristomi catamēcē unicama timēcē 'ain ca xanuxun banaquinma nucē bēnē unían Nucën Papa Diosan bana ñuixunia cuaquin, a banaxa quicësabi oquin 'ati sinánti 'icën. <sup>12</sup> Cana mi cain, axa Jesucristomi catamēcē unicama timēcēbētan ca xanuxun bana ñuixuntima 'icën, nucē bēnē

unían aín bana tanquin an cacēsabi oquin 'anun quiax ca quitima 'icën. Usai 'ianan ca unían Nucën Papa Diosan bana ñuixuncëbë banatima 'icën. <sup>13</sup> Nucën Papa Diosan ca uni achúshi, Adán, a pain uniotancëxun xanu achúshi, Eva, aribi uniocëxa. <sup>14</sup> Uniocëbi ca ñunshin 'atimanën 'apúan sinánmicëxun runun Adánma, Eva paránquin ñu 'atima 'amiacëxa. Usocëx ca 'uchacëxa. <sup>15</sup> Usa 'aínbi ca uinu 'icë xanun cara tuáñu 'ianan Jesucristomi catamëcë 'ixun, bëtsibë nuibananguin upí sinánñu 'ixun 'atima ñu sinánquinma, tuáñu xanúan 'ati ñucama upí oquin 'aia, a xanux Nucën Papa Diosan upí oquin 'aquincë 'iti 'icën.

### 3

*Axa Jesucristomi catamëcë unin cushicamaxa usai 'iti bana*

<sup>1</sup> Ënë bana ca asérabi 'icën: Axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'iisa tancë uni an ca 'unánti 'icën, ënë ñu mëëti ca upíira 'icën. —Usa 'aín cana upíira oquin 'ati 'ai —quixun sinánti 'icën. <sup>2</sup> Usa 'aín ca axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi ax ësa uni 'iti 'icën: Ca 'iti 'icën, —'aisama ca —quixun unin ñuicëma, xanu achúshiñuishi, upí sinánñu, cuaibë banacëma, upí oquin sináncë 'ixun ñu 'atima 'acëma. 'Ianan ca a isi aia cuëënquin uni bicë 'ianan Nucën Papa Diosan bana 'unánmiti 'unáncë 'iti 'icën. <sup>3</sup> Paëncëma 'ianan ca unibë mëëananti sinánñuma 'iti 'icën. Usa 'aish ca bënëtima cuëmëninishi unibë bananan curíquiñu 'iisa tani bënëtima 'icën. <sup>4</sup> Aín xubunu 'icë aín aintsicamaxa upí 'inun bërúanti ca 'unánti 'icën. An upí oquin 'unánmicëxuan aín bëchicënën aín

bana cuacë ca 'iti 'icën. <sup>5</sup> Aín xubunu 'icë aín aintsicama upí 'inun bërúanti 'unáncëma 'ixun ca unin axa Jesucristomi catamëcë unicama upí 'inun bërúantima 'icën. <sup>6</sup> Bëríratsu ami catamëcë uni ax ca axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'itima 'icën. Usa 'ixunbi ca —'ëx cana bëtsi unisamaira 'ai —quixun sinánti 'icën. Usaribiquin rabíquin —'ëx cana Nucën Papa Diosaribi 'ai —quixun sináncë cupí ca Nucën Papa Diosan ñunshin 'atimanën 'apu, Satanás, aín nëtënu chiquíancëxa. Usaribitía rabíti rabanan camina axa bëríratsu ami catamëcë uni axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'im-itima 'ain. <sup>7</sup> Axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi ax ca axa Jesúsni sináncëma unínbia —ax ca upí nuituñu 'icë —quixun 'unáncë 'iti 'icën. Usama 'icë ca unia a ñui 'atimati banamainun ñunshin 'atimanën 'apúnribi ñu 'atima 'amiti 'icën.

*An axa Jesucristomi catamëcë unicama 'aquincë unicamaxa usai 'iti bana*

<sup>8</sup> Axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'icësaribiti ca an atu 'aquincë unicamáxribi 'iti 'icën. Upí uni ca quixuan unin 'unáncë ca 'iti 'icën. 'Ianan ca cëmëma 'ixun aín quicësabi oquin ñu 'acë 'iti 'icën. Paëncëma 'ianan ca curíqui bin-uxun uni paráncëma 'iti 'icën. <sup>9</sup> Usa 'ixun ca Jesucristomi catamëquin Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'unánmicë ñucama upí oquin 'unani an 'imicësabi oi 'iti 'icën. Usai 'i ca —'ën cana Nucën Papa Dios cuëëncëma ñu 'aima —quixun 'unáncë 'iti 'icën. <sup>10</sup> An axa Jesucristomi catamëcë unicama 'aquinti uni caísnuxun camina uisa uni cara, uisoquin cara ñu 'aia quixun pain istancëxun

caísti 'ain. <sup>11</sup> An axa Jesucristomi catamēcē unicama 'aquincē unin xanux ca —upí xanu ca — quixuan camabi unin 'unáncē 'iti 'icēn, ca cēmēi bētsimi manáncēma 'iti 'icēn, paéncēma 'ianan ca aín ñu 'ati upí oquin 'acē 'iti 'icēn. <sup>12</sup> An axa Jesucristomi catamēcē unicama 'aquincē unix ca achúshi xanuñuishi 'iti 'icēn. Aín bēchicē 'imainun aín xubunu 'icē aín aintsicama upí 'inun bērúanti ca 'unánti 'icēn. <sup>13</sup> Usa uni 'ixuan axa Jesucristomi catamēcē unicama upí oquin 'aquinia isquin ca camabi unin —atux ca upí uni 'icē —quixun ñuiti 'icēn. Usaquian ñuicēxun ca ami cushicē 'aish racuēquinma Cristo Jesús unicama ñuixunti 'icēn.

*Uni itsínma axa Jesucristomi catamēcē unicamainshi 'unáncē bana*

<sup>14-15</sup> 'Ēn cana bēnētishi mi isi cuanti sinanin. Usa 'ixunbi cana 'ēx bēnēquiancēbētanmami, usaí ca Jesucristomi catamēcē unicama bucuti 'icē quixun 'unánun, quirica pan mi buánmin. Axa Jesucristomi catamēcē unicamax ca Nucēn Papa Dios, axa bamatimoi tsócē, aín uni 'icēn. Aín unicama cupíshi ca camabi unin uisa cara Nucēn Papa Dios 'icē quixun 'unánan uisax cara uni ainan 'iti 'icē quixun 'unánti 'icēn. Atu cupíshi ca bētsi unicaman ēnē ñucamax ca asérabi 'icē quixun manutima 'icēn. <sup>16</sup> Asérabia unin 'unáncēma ñu Nucēn Papa Diosan aín unicamaishi 'unánmicē 'ain ca nun ñuicē bana ēnēx asérabi 'icēn:

Jesucristo ax ca Diosribi 'aish ēnē menuax uni 'iacēxa. Jesucristonēn ca aín nuitu upí 'ixun upí ñuishi 'aia quixun ca Nucēn Papa Diosan Bēru Ñunshin Upitan unicama sinánmiacēxa. 'Imainun ca Jesucristonēx ángelnēnribia iscē



'iacëxa. Usa 'ain ca a ñuiquin aín unicaman camabi menuxun uni 'unánmia. A ñuicë banax ca asérabi 'icë quixun sinani ca camabi menuax, uni ami catamëtia. Usa 'aish ca ënë menu 'itancëx aín Papabë 'i aín nëtënu cuancëxa.

## 4

### *An Nucën Papa Diosan banamabi bana itsi uni ñuixuncë uni ñuicë bana*

<sup>1</sup> Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan ca nu upí oquin 'unánun 'unánmia, Jesucristo utēcënti nëtë 'urama 'ain ca ñunshin 'atima, an uni paráncë, acaman sinananmicëxun, uni raírinën 'atima ñu 'aquin Jesucristomi catamëti ënti 'icë quixun. <sup>2</sup>Usai 'iquin ca axa cëmëcë unin bana cuati 'icën. A cëmëcë unicama an ca cëmëntapun 'aish cëmëquin, usai banati ca 'aisama 'icë quixun 'unaníma. Usa unicamax ca aránpi 'itsisan mēpēpēcacëxa mocënu ñun naxcacëxunbia paë tancëma unisaribi 'icën. <sup>3</sup>A unicamax ca axa Nucën Papa Diosmi catamëcë unicaman isa xanu bitima 'icë quianan bëtsi bëtsi ñuribi pitima 'icë quiax quia, an 'ináncëxun aín unicama an aín bana 'unáncë 'ixun a —asábi ca —caquin piti oquian camabi ñu Nucën Papa Diosan unio 'aínbi. <sup>4</sup>Nucën Papa Diosan unio camabi ñux ca upí 'icën. Usa 'ain ca aín unicaman —pitima ca —quixun timaquinma Nucën Papa Dios —asábi ca —caquin piti 'icën. <sup>5</sup>Aín banaxa —asábi ca camabi piti ñu 'icë —quiax quicë cupí cananuna an nu ñu 'ináncëxun, Nucën Papa Dios —asábi ca —quixun caquin piti 'ain.

*An Jesucristo cuëncësabi oquin bana ñuixuncë uni ñuicë bana*

<sup>6</sup> 'En mi cacë bana ënë axa Jesucristomi catamëcë unicama ñuixuncë 'aish camina an Jesucristo cuëncësabi oquin bana ñuixuncë 'iti 'ain. 'Ianan camina ami ñuixuncë bana upí oquin 'unánquin a banaxa quicësabi oquin 'ati 'ain. <sup>7</sup> Usai 'iquin camina unían aín rara usai 'iá bana ñuicëbëtanbi, usaribi oquin 'aquinma, upíira oquin sinánquin Nucën Papa Dios quicësabi oquin 'ati 'ain. <sup>8</sup> Ënëx ca ësa 'icën. Camabi nëtën cuai aín nami bachura 'ianan cushi 'aish ca uni upiti cuai cuëënia. Usai cuëncësamaira oi ca camabi nëtën upíira oquin sinánquin Nucën Papa Dios cuëncësabi oquin 'ai, uni ënë menuax upitax bucui cuëëanan usai 'itancëx Nucën Papa Diosan nëtënuaxribi abë 'aish cuëënti 'icën. <sup>9</sup> Usai ca 'iti 'icë quicë banax ca asérabi 'icën. Usa ca quixun ca camabi unin upí oquin 'unánti 'icën. <sup>10</sup> Nucën Papa Dios, axa bamatimoi tsócë, an camabi uni ainan 'inun iëmisa tanquin Jesucristomia ax catamëcë unicama iëmicë, an ca axa quicësabi oquin ënë menuxun 'imianan aín nëtënuaxunribi aín unicama upitax 'inun 'imiti 'icë quixun cananuna 'unanin. Usa 'ixun cananuna nun 'acësaribi oquian camabi unin 'unánun, tëmëranan uni numi 'atimati banacë 'ixunbi unicama Nucën Papa Diosan bana ñuixunin.

<sup>11</sup> 'En mi cacë banacama ënë camina axa Jesucristomi catamëcë unicama usaquian 'anun quixun caquin 'unánmiti 'ain. <sup>12</sup> Usoquin 'anan camina mix mëcó unima cupía unin timaquin min bana cuaisama tanti rabanan upí uni 'iti 'ain. Mixmi 'icësaribitia axa Jesucristomi

catamēcē unicamaxribi upí 'inun camina upiti bananan, upitishi 'ianan, unicama nuibanan, uisa ñu cara 'icēbēbi Jesucristomi catamēanan, min xanuma 'ain xanubē 'itima 'ain. <sup>13</sup> Ēx mi isi cuanmainun camina axa Jesucristomi catamēcē unicama timēcēnuxun Nucēn Papa Diosan bana, min 'acēsabi oquin camaxunbia cuanun cushin banaquin 'ati 'ain. Atúxa upiti Jesucristomi catamēnun camina bana ñuixunquin upí oquin sinánmiti 'ain. <sup>14</sup> Axa Jesucristomi catamēcē unicamaxa timēcē 'aían atun cushicaman aín mecēn minu nanxun, Nucēn Papa Diosan sinánmicēxun mi cá bana a camina manutima 'ain. Atúan cacēsabi oquinmi 'anun ca Nucēn Papa Diosan mi cushioti 'icēn.

<sup>15</sup> —An ca Jesucristomi catamēcē 'ixun, upí oquin ñu 'aia —quixuan unicaman mi isnun camina upí oquin sinánquin 'ēn mi cacē banacama quicēsabi oquin ēnquinma 'ati 'ain. <sup>16</sup> Amanu amanua sinanima camina a bana quicēsabi oi 'ianan a banaxa quicēsabi oquin uni bana ñuixunti 'ain. Usaquin 'aími mix iēcē 'imainun ca an mínmi a bana ñuixuncēxun cuacē unicamaxribi Nucēn Papa Diosnan 'inux iēcē 'iti 'icēn.

## 5

*Axa Jesucristomi catamēcē unicamabē usai 'iti bana*

<sup>1</sup> Uni apan camina ñu catima 'ain. Ñu caquinma camina min papami 'acēsaribi oquin uni apan upí banaishi ñuixunquin 'ēsēti 'ain. Min xucēnmi 'acēsaribiquin camina bēná unicamaribi nuibaquin 'ēsēti 'ain. <sup>2</sup> Min titami 'acēsaribi oquin camina

nuibaquin xanu xënicama 'ësëti 'ain. 'Anan camina mîn chirabacëmi 'acësaribi oquin xanu xuntacucamaribi 'atimaquin sinánquinma upí oquin sinánquin 'ësëti 'ain.

<sup>3</sup> Casunamëcë xanucama camina an ñu 'aquinti 'aíma 'ain, 'aquinti 'ain. <sup>4</sup> Usa 'aínbi ca xanu casunamëcënëx tuáñu 'ianan babañu 'icë aín tuábëtan aín baban 'aquinti 'icën, chamará 'icë ca aín papabëtan aín titan tëmëraquinbi nuibaquin tuá canioia, usa cupí. Usa 'ain camina uni 'imainun xanu, aín tita, aín papa 'imainun aín xubunu 'icë aín aintsicamaribi 'aquianan ñu 'axunti 'unánmiti 'ain. Usoquian 'ati ca Nucën Papa Dios cuëënia.

<sup>5</sup> An ñu 'aquinti 'aíma 'ain ca xanu casunamëcënëx Nucën Papa Diosmishi catamëtia. Usa 'aish nëtënbi, imëbi ëníma abë banaquin ca Nucën Papa Dios raíri uni ñucáxunia. <sup>6</sup> Casunamëcë xanu axa xanu raíri 'aquinti sinanima, aín cuëëncësarishi 'icë, ax ca bamacëma pain 'aíshbi bamacësa 'icën.

<sup>7</sup> Usa 'ain camina 'ën mi cacë banacama ënëxa quicësabi oía 'inun, axa Jesucristomi catamëcë unicama 'unánmiti 'ain, unían —aín aintsi 'ibu ca upí oquin 'aquinima —quixun ñuiti rabanan.

<sup>8</sup> Uni 'imainun xanu Jesucristomi catamëcë 'ixunbia, an aín xubunu 'icëcama 'imainun aín aintsi 'ibucamaribi ami sinánquin 'aquincëma, ax ca Jesucristomi catamëcëmasa 'icën. Usa 'aish ca axa Jesucristomi catamëcëma uníxa 'icësamaira oi 'atimaira 'icën.

<sup>9</sup> An ñu 'aquintia 'aíma 'ain ca xanu casunamëcë, axa Jesucristomi catamëcë unicaman 'aquinti 'icën. 'Aquincëxun ca atúinshia ñu 'axunun caínquinma, anribi axa Jesucristomi catamëcë

unicama 'aquinti 'icën. Usaquian 'anun aín anë quiricanu 'acë xanu, ax ca sesenta baritiañuma pan 'itima 'icën. Casunamëcëma 'aish achúshi bënëñuishi 'iá ca 'iti 'icën. <sup>10</sup> Upí oquian ñu 'aia unin 'unáncë ca 'iti 'icën. Cara aín tuá upí oquin canioxa, cara uni 'imainun xanu a isi aia upí oquin biaxa, cara axa Jesucristomi catamëcë unicama 'aquianxa, cara axa tēmëracë unicama chuámarua 'inun 'aquianxa, 'imainun cara uisa ñu upíribi 'axa quixun 'unáncë 'aish ca aín anë 'acë 'iti 'icën.

<sup>11</sup> Usa 'ain camina casunamëcë xanu xutani 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicama an 'aquinun 'imitima 'ain. Usa xanux ca Jesúsni manuti amiribishi bēnutisa tanti 'icën. <sup>12</sup> Usari 'i ca —'ën cana axa Jesucristomi catamëcë unicama 'aquinti 'ai —quixunbi 'aquiníma 'uchati 'icën. <sup>13</sup> Ianan ca usa xanux ñu mēētisama tani chiquishi, bētsi bētsi xubunu atsínbēquinquin bana ñuibēquini niti 'icën. Nianan ca a ñuitima ñuribi ñuiti 'icën. <sup>14</sup> Usaía 'itima cupí cana cuēēnin, xutani 'aísha ax casunamëcë xanux ca bēnuti 'icën. Bēnutancëxun tuatancëxun ca aín tuá 'imainun aín xubunu 'icë ñucama upí oquin bērúanan, aín bēnēribi 'aquinti 'icën. Usaquian 'acëbë ca axa Jesucristomi sináncëma unicama a xanu ñui 'atimati banatima 'icën. <sup>15</sup> Usai 'iquinma ca casunamëcë xanu raírinën Nucën Papa Diosni sinánti ñnxun ñunshin 'atimanën 'apu Satanasnëan sinánmicësabi oquinshi 'aia.

<sup>16</sup> Usa 'ain cana mi cain, bēbu 'imainun xanu axa Jesucristomi catamëcëcaman ca aín aintsi 'ibu casunamëcë 'icë upitaxa 'inun bērúanti 'icën, axa Jesucristomi catamëcë unicaman isa a bērúanun quixun sinánquinma. Usa 'aínbi ca axa Jesucristomi

catamēcë unicaman, an 'aquinti aín aintsi 'ibu 'aíma 'ain, xanu casunamēcë 'aquinti 'icën.

<sup>17</sup> Aín cushían upí oquin 'aquincëxun ca axa Jesucristomi catamēcë unicaman ami sinánquin nuibaquin aín bana cuati 'icën. Usa 'ixun ca bëtsi 'acësamaira oquin an bana ñuixuanan upí oquin 'unánmicë, ami sinánquin nuibanan upíra oquin aín bana cuati 'icën. <sup>18</sup> Moisésñëan cuënëo bana ca quia: “Trigoma rëucubutanun amáquin piia quixun camina vaca bënë cuëtanitima 'ain”. Jesusaxribi ca ësai quiacëxa: “An ñu mëëxuncë uní a ca an ñu mëëmicë unin cupíoia”. Usaribiti ca an Nucën Papa Diosan bana ñuixuncë uní an aín cupí biti asábi 'icën.

<sup>19</sup> Axa Jesucristomi catamēcë unicaman cushia, usai ca 'ia quixun uní achúshinën ñuia camina cuashiti 'ain. Rabë unían ñuia camina cuapánti 'ain. Rabë 'imainun achúshi unían ñuiaíra camina —asérabi ca —quixun 'unánti 'ain. <sup>20</sup> Usa 'ixuan asérabi ënquinma 'aisama ñu 'aia camina axa Jesucristomi catamēcë unicama timécënuxun sinanatánun 'ësëti 'ain, usaquinmi caia cuaquian axa Jesucristomi catamēcë uní raírinën —'ënribi cana usaquin 'atima 'ai —quixun sinánun. <sup>21</sup> Nucën Papa Dios 'imainun Nucën 'Ibu Jesucristo 'imainun aín ángel upícamanribia ismainun cana ësáquin 'anun mí cain: Mí aintsi 'ibu 'imainun uisa uní cara, anbia axa Jesucristomi catamēcë unicaman cushi 'ixunbi ñu 'aisama 'aia camina axa Jesucristomi catamēcë unicama timécënuxun sinanamiquin cati 'ain, 'ën mí cacësabi oquin. <sup>22</sup> Upí oquin aín nuitu 'unánxunmaishi camina uní axa Jesucristomi catamēcë unicaman cushi

'imitima 'ain. Upí oquin pain uisa uni cara quixun istancëxun camina min mēcën anu nanquin anëti 'ain. Isunmabi upíma uni anëaxbi camina usaribiti upíma 'iti 'ain. Usaquin ñu 'ati rabanan camina bërúancati 'ain.

<sup>23</sup> Min pucu 'aisama 'iquin camina 'unpáxëshi 'aquinma vino chamara 'unpáxcëñun mëscuxun 'ati 'ain.

<sup>24</sup> Uni raírinëan unëquinma ñu 'aisama 'aia ca a unicama policíanën buáncëma 'aínshi unin isia. Isananbi ca uni raírinënribi unëxun ñu 'aisama 'aiabia policíanën a unicama buáncëbëtan cuni unin 'unania. <sup>25</sup> Usaribiquin ca unían ñu upíshi 'aia camabi unin isia. Usaquian iscëma 'aishbi ca unían upí oquin 'acë ñu ax raíri unían 'unáncëma 'itima 'icën.

## 6

<sup>1</sup> An uni ñu mēëxuncë uni, ax Jesucristomi catamēcë 'ixun ca an ñu mēëmicë uni ñuiquinma upíxuinshi ñu mēëxunti 'icën, unían Nucën Papa Dios ñuianan aín banaribi 'atimaquin ñuiti rabanan. <sup>2</sup> A rabëtaxbi Jesucristomi catamēcë 'ixun ca an uni ñu mēëxuncë unin —an ë ñu mēëmicë uni cana upí oquin ñu mēëxunima —quixun sinántima 'icën. Usai 'iquinma ca an ñu mēëmicë uni axa Jesucristomi catamēcë 'aish aín nuibacë xucënsa cupí, bëtsi uni 'acësamaira oquin ñu mēëxunti 'icën. Usai 'inun camina camabi uni ñuixunquin 'unánmiti 'ain.

*Jesucristomi catamēcë uni ñuñu 'iisa tani bënëtima bana*

<sup>3</sup> Ui unin cara unínbi sináncë bana uni 'unánmiquin Nucën 'Ibu Jesucristonën ñuicë bana,

anun uni iėti, a 'imainun an sinánmicëxuan  
 aín unicamanribi ñuicë bana cuaisama tania,  
 4 a unin ca rabiacaquinbi añu ñubi 'unáncëma  
 'icën. Usa unin ca abë cuëbicanantishi cuëënquin  
 —usama ca, ësaira ca bana 'icë —quixun raíri  
 unicama cuëbicananquinia. Usai 'i ca a unicamax  
 nutsianan, nishánanan, ñuianani 'atimati banaia.  
 Usa 'ixun ca uinu 'icë unínbi ca asérabi bana ñuima  
 quixun sinania. 5 Usa 'aish ca a unicamax usaíshi  
 'iquin uisa ñu 'ati cara upí 'icë, uisa ñu 'ati cara  
 upíma 'icë quixun 'unanima nètëtima nishánani  
 cuamianania. Usai 'icë unicaman ca Nucën  
 Papa Diosan bana 'aquin isa unin curíqui biti  
 'icë quixun sinania. A unicamabë camina nitima  
 'ain. 6 Axa ñuñu 'iisa tani bënëtima Jesucristomi  
 catamécë uni ax cuni ca upí oquin sinani cuëënia.  
 7 Ñuñu cananuna bacëanma 'ain. Usaribiquin  
 cananuna bamaquianquin uisa 'ixunbi nun  
 ñucama buaniman. 8 Usa 'ain cananuna pitiñu  
 'ianan chupañu 'aish cuëënquin 'aisamaira ñuñu  
 'iti sinántima 'ain. 9 Axa 'aisamaira ñuñu 'iti  
 cuëëncë uni a ca ñunshin 'atimanën 'apun ñu  
 'aisama 'anun sinánmia. Sinánmicëxun ca a  
 unicaman, uni sinánñuman 'acësaribi oquinshi  
 'ati 'icën. Atúan usoquin sináncë cupí ca an  
 'aisama ñu 'atishi sináncë unicamax, aín sinan  
 ñancáishi 'aish xëñibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë  
 'itimoi bamanuxun 'aia. 10 Axa ñuñu 'ianan  
 'aisamaira curíquiñu 'iti cuëëncë uni an ca  
 masáquin sinan sinánquin, uisa ñu cara upíma  
 'icë abi 'aisama sinánñu 'ixun 'aia. Usa 'ain ca  
 raíri unin Jesucristomi sináncë 'ixunbi 'aisamaira  
 ñu biti cuëënquin, Jesucristo manubianxun ñu  
 'aisama 'aia. Usa 'aish ca masá nuituti nitsia.



*Jesucristonan 'ixun ñu 'atima 'ati sinánquinbi  
tēñēti bana*

<sup>11</sup>Uni raírinëan 'aisamaira ñuñu 'ianan curíquiñu 'iti cuēēncē cupí 'atima ñu 'acēbēbi camina mix Nucēn Papa Díosmi catamēcē 'aish atumi 'unánti 'ain. 'Unánquin camina upí sinánñu 'ixun Nucēn Papa Dios cuēēncēsabi oquin 'anan, ami catamēti unicamabē nishánanima nuibananan, uisa ñu cara 'icēbēbi bēñētima 'ianan, rabbitima cuēmēninishi banati 'ain. <sup>12</sup>Ñunshin 'atimanëan 'atimamitisa tancēxunbi tēñēquin camina Nucēn Papa Díosmi catamēcē 'ixun ax cuēēncēsabi oquinshi ñu 'ati 'ain. Usoquin 'atancēxmi xēnibua 'aínbi aín nētēnu abē 'inun ca an mi caísacēxa. Asérabi cana 'ēx usai 'i quíax camina 'itsa unían cuamainun quiacēn. <sup>13</sup>Nucēn Papa Dios, an camabi ñu unio, a 'imainun Jesucristo, Poncio Pilatonēn ñucácēxun chiquinaquin —'Apu 'inux cana uacē —quixun cá, ax cuēēncēsabi oquin cana mi cain, <sup>14</sup>Nucēn 'Ibu Jesucristo utēcēnti nētē 'itámainuan xēnibua 'aínbi uínbi min camina ñu 'atima 'acē quixun sinánti rabanan camina ñu 'aisama 'aquinma, 'ēn mi cacē bana bētsi oquinma ax quicēsabi oquinshi 'ati 'ain. <sup>15</sup>Aín nētēa sēñēncēbētan ca Nucēn Papa Dios, ax achúshishi 'icēa camabi unin ashi rabiti, 'ianan cushiira cushi 'aish, 'apucaman 'Apu 'ianan 'ibu-caman 'Ibu, anbi Nucēn 'Ibu Jesucristo utēcēnun xuti 'icēn. <sup>16</sup>Nucēn Papa Dios axēshi ca cēñutima usabi 'ia. Ax ca uíxbi bēbaquiantisama oquian pēcacē nēbētsi 'icēn. Uínu 'icē unínbi ca a isáma 'icēn. Isti-sama ca ax 'icēn, uínbi ca a isima. Ax cushiira cushi 'icē ca xēnibua 'aínbi camabi unicama 'imainun ángelcamanribi a rabiti 'icēn. Usaquin ca 'ati 'icēn.

<sup>17</sup>Axa Jesucristomi catamēcē uni, 'itsa curíquiñu

'imainun 'itsa ñuñu 'icë camina ësaquin cati 'ain: Curíquiñu 'ixun camina —'ëx cana ñuñuira 'aish bëtsi unisama 'ai —quixun sinántima 'ain. Curíqui 'imainun ñucamaxribi ca nètëti 'icën. Usa 'ain camina min curíquimi catamëquin —uínbi ca 'ë uisoima, añu ñu carana 'aisa tani a cana 'ati 'ai —quixun sinántima 'ain. Usaquin sinánquinma camina Nucën Papa Dios an bamatimoi tsócë 'ixun, anun nux chuámarua bucunun camabi ñu nu 'ináncë, amishi catamëti 'ain. <sup>18</sup> Canan camina ësaquinribi atu cati 'ain, ënquinma upí ñuishi 'anan ca uix cara ñuñuma 'aish 'aquinsa 'icë aribi ñonquinma 'aquínti 'icë quixun. <sup>19</sup> Usoquin 'acë 'aish ca ñuñu uni ax Jesucristonën 'acësaribi oquin sináncë 'aish ënë menuxun pain Nucën Papa Dios cuëenmitancëx, bamatancëxribi xënbua 'aínbi chuámarua abë 'iti 'icën.

### *Ashia Pablonën Timoteo cá bana*

<sup>20</sup> Timoteo, cana mi cain, bana itsi ñuixunquinma camina Jesucristo ñuicë banaishi bëtsi oquinma unicama ñuixunti 'ain. Jesucristo ñui quicë bana isa quixunbi ca bëtsi bëtsi unin asérabi a bana quicësa oquin ñuixunquinma bëtsi bana ñuia. A banax ca an ñu 'unáncë unicaman asérabi isa quixun ñuicë 'aíshbi ñancáishi 'icën. A bana camina cuationa 'ain. <sup>21</sup> Raírinën ca a bana cuaquin Nucën Papa Diosmi sinánti éanxa.

Nucën Papa Diosan nuibaquin mi 'aquinmainun ca bërúanx 'it. Ashi, Pablo.

**Nukēn 'Ibu Diosan ain unikama 'inan ain  
bana  
New Testament in Cashibo-Cacataibo  
(PE:cbr:Cashibo-Cacataibo)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cashibo-Cacataibo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cashibo-Cacataibo

cbr

Peru

**Copyright Information**

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

**The New Testament**

in Cashibo-Cacataibo

**© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.  
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are  
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,  
please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 29 Jan 2022

c8d73d75-386c-5f5e-a601-116dba3dae9b